

THÔNG CÁO BÁO CHÍ NGÀY “VI CHẤT DINH DƯỠNG” 1-2/6/2014

Chủ đề: “Vi chất dinh dưỡng cần thiết cho tăng trưởng, nâng cao sức khỏe, trí tuệ và chất lượng cuộc sống”

Thực trạng thiếu vi chất dinh dưỡng ở Việt nam:

Ở Việt Nam tình trạng thiếu vitamin A, thiếu sắt và thiếu Iốt đã giảm nhiều trong những năm qua nhưng vẫn còn tiếp tục là mối đe dọa tiềm ẩn đối với tình trạng dinh dưỡng và sức khỏe.

Theo số liệu các cuộc điều tra về tình hình thiếu vi chất dinh dưỡng năm 2009 và cuộc tổng điều tra dinh dưỡng năm 2010 có 29,2% trẻ em dưới 5 tuổi trên toàn quốc bị thiếu máu. Khu vực núi Tây Bắc có tỷ lệ thiếu máu cao nhất (43%), tỷ lệ thiếu máu ở mức trên 30% bao gồm vùng núi Đông bắc (34%); Nam miền Trung (33%); đồng bằng Sông Mê Kông (30,3%). Tỷ lệ thiếu máu cao hơn ở nhóm trẻ dưới 23 tháng tuổi (44%) và có xu hướng thấp hơn đáng kể ở những trẻ có tháng tuổi lớn hơn (27,5% ở trẻ 24 - 35 tháng và 14% ở trẻ 48 - 59 tháng). 36,5% phụ nữ mang thai bị thiếu máu, cao nhất là vùng núi phía Bắc và ven biển Nam Trung bộ 56%, 71,8% thiếu máu ở phụ nữ có thai là do thiếu sắt.

Những năm gần đây, Việt Nam được thế giới ghi nhận là có nhiều thành tựu trong việc giảm tỷ lệ thiếu vitamin A trên cộng đồng, mặc dù vậy tỷ lệ thiếu vitamin A tiền lâm sàng ở trẻ em dưới 5 tuổi là 14,2%. Tỷ lệ thiếu vitamin A tiền lâm sàng cao nhất ở trẻ em dưới 12 tháng (29%); 9,3-14% trẻ em từ 12-59 tháng tuổi. Theo các nghiên cứu trên thế giới, thiếu vitamin A tiền lâm sàng cũng làm tăng nguy cơ mắc các bệnh nhiễm khuẩn, tử vong và giảm tăng trưởng ở trẻ em. Vì vậy, phòng chống thiếu vitamin A vẫn còn là vấn đề cần quan tâm ở Việt Nam.

Gần đây, thiếu kẽm cũng được biết đến như một thiếu vi chất dinh dưỡng quan trọng, mặc dù việc đánh giá tình trạng thiếu kẽm trên cộng đồng còn gặp nhiều khó khăn. Tỷ lệ thiếu kẽm ở trẻ em dưới 5 tuổi tại 6 tỉnh khó khăn ở Việt Nam năm 2009 là 81,2%, ở phụ nữ có thai là 90% và ở phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ là 65%.

Khoảng 60% phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ và trẻ nhỏ thiếu vitamin D. Chế độ ăn hàng ngày mới chỉ đáp ứng được 60,3% nhu cầu canxi và 10,6 % nhu cầu về vitamin D của trẻ em 1-3 tuổi.

Như vậy, tình trạng thiếu một số vi chất dinh dưỡng đang là vấn đề có ý nghĩa sức khỏe cộng đồng ở Việt nam đòi hỏi sự quan tâm thỏa đáng trong việc hoạch định các định hướng và giải pháp can thiệp cho cộng đồng nhằm phòng chống suy dinh dưỡng thấp còi, một số bệnh mạn tính không lây liên quan đến dinh dưỡng, từng bước nâng cao sức khỏe và cải thiện tầm vóc người Việt. Các hiểu biết về vi chất dinh dưỡng là rất cần thiết để mỗi người, mỗi gia đình, mỗi cộng đồng biết cách thực hiện chế độ dinh dưỡng hợp lý góp phần phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng.

Những hậu quả do thiếu các vi chất dinh dưỡng :

Theo số liệu của Tổ chức Y tế thế giới, hiện nay có khoảng 29,5% trẻ em dưới 5 tuổi ở các nước đang phát triển bị suy dinh dưỡng thấp còi, tại Việt Nam năm 2013 con số này là 25,9%. Hầu hết các trường hợp thấp còi xảy ra khi trẻ nhỏ hơn 3 tuổi. Mặc dù tỷ lệ thấp còi đang tăng lên ở Châu Phi, nhưng số lượng tuyệt đối những trẻ thấp còi ở Châu Á lại cao hơn nhiều. Bốn vi chất dinh dưỡng thường bị thiếu nhiều nhất là sắt, vitamin A, i-ốt

và kẽm. Suy dinh dưỡng và thiếu vi chất dinh dưỡng ở bà mẹ và trẻ em ảnh hưởng tới gần một nửa dân số thế giới với các hậu quả như thai nhi kém phát triển, bà mẹ dễ bị sinh non, sinh thiếu cân, thiếu máu... gây ảnh hưởng lâu dài đến sự phát triển thể lực, trí tuệ và các bệnh mạn tính như thừa cân béo phì, tăng huyết áp, tim mạch, đái tháo đường... khi trưởng thành. Những sự thiếu hụt về dinh dưỡng nói chung trực tiếp hoặc gián tiếp gây ra hơn 50% trường hợp tử vong của trẻ dưới 5 tuổi trên toàn cầu và khoảng 12% trường hợp tử vong của trẻ dưới 5 tuổi là do thiếu hụt bốn vi chất dinh dưỡng phổ biến nói trên.

Phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng là một giải pháp quan trọng trong việc phòng chống suy dinh dưỡng thấp còi ở Việt Nam, nâng cao sức đề kháng, phòng chống các bệnh nhiễm trùng, cải thiện tình trạng dinh dưỡng và sức khỏe của phụ nữ và trẻ em. Hoạt động phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng sẽ đạt hiệu quả cao và bền vững khi huy động được sự tham gia của toàn xã hội.

Bộ Y tế đã có công văn số 1060/BYT-DP ngày 11/3/2014 và công văn số 191/VDD-CĐT ngày 01/4/2014 của Viện Dinh dưỡng về triển khai “ ngày vi chất dinh dưỡng” năm nay. Bộ Y tế cũng đã ban hành hướng dẫn chuẩn đoán, điều trị bệnh Sởi kèm theo quyết định 1327/QĐ-BYT ngày 18/4/2014 của Bộ trưởng Bộ Y tế. Theo đó, liều bổ sung vitamin A trong điều trị hỗ trợ trẻ bị mắc sởi như sau :

Trẻ dưới 6 tháng : Uống 50.000 đơn vị/ngày x 2 ngày liên tiếp

Trẻ 6-12 tháng : Uống 100.000 đơn vị/ngày x 2 ngày liên tiếp

Trẻ trên 12 tháng : Uống 200.000 đơn vị/ngày x 2 ngày liên tiếp

Trường hợp có biểu hiện thiếu vitamin A : Lặp lại liều trên sau 4 – 6 tuần.

Viện Dinh dưỡng đã hướng dẫn chế độ dinh dưỡng trong bệnh sởi, truyền thông về vai trò của vitamin A với bệnh sởi, chỉ đạo và cấp phát vitamin A bổ sung cho các bệnh viện và trung tâm Y tế dự phòng tỉnh/thành phố phục vụ công tác điều trị hỗ trợ cho trẻ bị Sởi. Việc bổ sung này giúp dự trữ vitamin A trong thời gian mắc bệnh sởi, kể cả ở trẻ được nuôi dưỡng tốt và giúp bảo vệ mắt, phòng chống các biến chứng như viêm loét giác mạc, mù lòa.. Bổ sung vitamin A đã được một số nghiên cứu chứng minh làm giảm 50% trường hợp tử vong do bệnh sởi.

Ngày vi chất dinh dưỡng (1-2/6) năm nay dự kiến có khoảng gần 5 triệu trẻ từ 6-36 tháng tuổi và 863.000 bà mẹ sau đẻ trong vòng 1 tháng của 63 tỉnh/thành trên toàn quốc được bổ sung uống viên nang vitamin A, 22 tỉnh khó khăn có gần 880.000 trẻ từ 37- 60 tháng uống vitamin A.

Giải pháp để phòng chống thiếu vi chất dinh dưỡng bao gồm các tiếp cận dựa vào thực phẩm, tăng cường vi chất vào thực phẩm và bổ sung vi chất dinh dưỡng. Công tác truyền thông giáo dục đóng vai trò quan trọng nhằm nâng cao kiến thức và thực hành dinh dưỡng đúng trong phòng chống các bệnh do thiếu vi chất dinh dưỡng, đa dạng bữa ăn, sử dụng các thực phẩm giàu vi chất (giàu vitamin A, sắt, kẽm...), cho trẻ bú sớm, bú mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu đời và chú ý sử dụng các thực phẩm có bổ sung vi chất dinh dưỡng.

VIỆN TRƯỞNG VIỆN DINH DƯỠNG